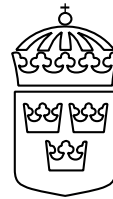

Regeringens proposition 2015/16:92

Tillsynsbestämmelser till följd av
TSM-förordningen

Prop.
2015/16:92

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 februari 2016

Stefan Löfven

Mehmet Kaplan
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i lagen om elektronisk kommunikation för att komplettera den s.k. TSM-förordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktivet om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordningen om roaming i allmänna mobilnät i unionen.

Förslaget innebär att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i TSM-förordningen ska följas. Genom TSM-förordningen görs också vissa ändringar i den s.k. roamingförordningen. Bland annat ges kommissionen befogenhet att besluta ytterligare genomförandeakter. Därför föreslås även en lagändring som innebär att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att roamingförordningens nya lydelse och samtliga genomförandeakter beslutade med stöd av förordningen ska följas.

TSM-förordningen ska, i de delar som är relevanta för förslagen i denna proposition, tillämpas från och med den 30 april 2016. Lagändringarna föreslås därför träda i kraft samma dag.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	TSM-förordningens innehåll.....	6
5	Tillsyn över att TSM-förordningen följs.....	9
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	11
7	Konsekvenser.....	12
8	Författningskommentar.....	13
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120.....	15
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	33
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	34
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag	35
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	37
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 februari 2016		39
Rättsdatablad.....		40

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2015/16:92

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 3 a och 10 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen och i genomförandeakter enligt artikel 5.2 i samma förordning ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Föreslagen lydelse

7 kap.

3 a §¹

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för fullgörande av de skyldigheter som anges i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120, och i genomförandeakter enligt samma förordning, och

2. artiklarna 3–5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i den ursprungliga lydelsen.

Förelägganden och förbud får förenas med vite.

10 §²

Uppkommer det en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster, eller mellan en sådan aktör och ett företag som drar nytta av en skyldighet i fråga om samtrafik eller andra former av tillträde, får en part hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten, om

¹ Senaste lydelse 2014:211.

² Senaste lydelse 2014:211.

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012* eller av rättsakter som avses i 1 § andra stycket eller 3 a §, eller

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av rättsakter som avses i 1 § andra stycket eller 3 a § *första stycket 1*, eller

2. tvisten i övrigt rör villkor för samtrafik eller andra former av tillträde.

Myndigheten ska så snart som möjligt besluta i de frågor som tvisten gäller. Beslutet ska meddelas senast fyra månader från det att begäran kom in till myndigheten, om längre tid inte är nödvändig med hänsyn till tvistens omfattning eller andra särskilda omständigheter.

1. Denna lag träder i kraft den 30 april 2016.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om en parts rätt att hänskjuta en tvist för avgörande av tillsynsmyndigheten om tvisten har samband med skyldigheter som avser tiden före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan kallad TSM-förordningen, trädde i kraft den 29 november 2015. Förordningen finns i *bilaga 1*. I de delar av förordningen som avser öppenhet och skydd för slutanvändarnas rättigheter ska den tillämpas från och med den 30 april 2016.

Inom Näringsdepartementet har det upprättats en promemoria med förslag till de lagändringar som bedöms nödvändiga till följd av förordningen. Promemorian överensstämmer i allt väsentligt med innehållet i denna proposition och dess lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2015/07253/ITP).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 14 januari 2016 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter, se avsnitt 5 och 6 samt författningskommentaren.

4 TSM-förordningens innehåll

Europeiska kommissionen presenterade 2013 ett förslag till TSM-förordning (Telecommunications Single Market, KOM[2013] 627 slutlig). Syftet var att avlägsna hinder för fullbordande av den inre marknaden genom kompletteringar till det befintliga regelverket på området elektronisk kommunikation. En förordning ansågs enligt förslaget viktig, t.ex. på området för ett öppet internet och trafikstyrning, eftersom det fordras en verkligt gemensam strategi för att undvika den rådande tendensen till divergerande nationella lösningar. Motstridiga regler för slutanvändares rättigheter hade identifierats som ett problem för både slutanvändare och leverantörer, med olika skyddsnivåer och skilda regler i olika medlemsstater. Detta ansågs hindra gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster. Förordningen beslutades i oktober 2015 och trädde i kraft den 29 november 2015. Förordningen ska, med vissa mindre undantag, tillämpas från och med den 30 april 2016.

Närmare om förordningens innehåll

Enligt *artikel 1* syftar förordningen till att fastställa gemensamma regler för att skydda likvärdig och icke-diskriminerande behandling av trafiken vid tillhandahållande av internetanslutningstjänster och därtill kopplade rättigheter för slutanvändare. Syftet är också att fastställa en ny prissätt-

ningsmekanism för unionsomfattande reglerade roamingtjänster i syfte att avskaffa tilläggsavgifter för roaming utan att konkurrensen på hemmamarknaden och besökta marknader snedvrids.

I *artikel 2* anges hur vissa uttryck som används i förordningen definieras.

Artikel 3 innehåller bestämmelser om skydd för en öppen internetanslutning. Där fastställs bl.a. slutanvändares rättigheter, skyldighet för leverantörer av internetanslutningstjänster att behandla all trafik likvärdigt och begränsningar för leverantörer av sådana tjänster att tillämpa trafikstyrningsåtgärder.

Artikel 4 reglerar insynsåtgärder för att säkerställa en öppen internetanslutning och ställer upp en miniminivå för avtalsinnehåll när det gäller internetanslutningstjänster för en leverantör av sådana tjänster. Leverantörerna åläggs vidare en skyldighet att offentliggöra den information som ska följa av avtalet och att införa förfaranden för handläggningen av klagomål avseende rättigheter och skyldigheter enligt artikel 3 och angående miniminivån för avtalsinnehåll.

Av artikel 4.3 framgår att kraven i artikeln tillkommer utöver kraven i det s.k. USO-direktivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG. Kraven får inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa ytterligare övervaknings-, informations- och öppenhetskrav, inklusive de som rör innehållet i och formen för den information som ska offentliggöras samt hur offentliggörandet ska ske. Vidare ska kraven vara förenliga med förordningen och med relevanta bestämmelser i USO-direktivet och det s.k. ramdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/140/EG.

I *artikel 5* behandlas tillsyn och verkställighet. Av artikeln följer bl.a. att de nationella regleringsmyndigheterna noga ska övervaka och säkerställa att artiklarna 3 och 4 följs. I detta syfte får regleringsmyndigheterna införa krav som rör tekniska egenskaper, krav om lägsta tjänstekvalitet och andra lämpliga och nödvändiga åtgärder, på en eller flera leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten. Sådana leverantörer får förpliktas att göra information tillgänglig för myndigheten enligt vad som närmare framgår av artikeln.

Av *artikel 6* framgår att medlemsstaterna ska fastställa sanktioner för vissa överträdelse, se vidare avsnitt 5.

I *artikel 10* behandlas ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Där anges att förordningen ska tillämpas från och med den 30 april 2016 med vissa undantag beträffande roamingförordningen, se vidare nedan.

Ändringar i roamingförordningen

Av ingresspunkterna 21–25 i TSM-förordningen framgår sammanfattningsvis följande. Det politiska målet med roamingförordningen är att skillnaden mellan roamingtaxor och nationella taxor bör närma sig noll. Slutmålet kan

dock inte uppnås på ett hållbart sätt med den nivå på grossistavgifter som har observerats. I TSM-förordningen fastställs därför att tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet bör avskaffas från och med den 15 juni 2017, förutsatt att de aktuella problem som observerats i grossistledet på roamingmarknaden har åtgärdats. I detta avseende bör kommissionen genomföra en översyn av grossistledet på roamingmarknaden och lägga fram ett lagstiftningsförslag på grundval av resultatet av översynen. Samtidigt bör roamingleverantörerna kunna tillämpa en policy för skälig användning för konsumtion av de reglerade roamingtjänster i slutkundsledet som tillhandahålls till nationellt slutkundspris. Policyn är avsedd att förhindra onormal användning eller missbruk av reglerade roamingtjänster. Under specifika och extraordinära omständigheter bör en roamingleverantör som inte har möjlighet att täcka sina totala faktiska och prognostiserade kostnader genom sina totala faktiska och prognostiserade intäkter för sådana tjänster, kunna ansöka om tillstånd att tillämpa en tilläggsavgift i syfte att säkerställa hållbarheten i sin nationella avgiftsmodell. Så snart både grossistledet och slutkundsledet på roamingmarknaden till fullo har anpassats till allmän roaming på nationella prisnivåer och sådan roaming införlivas som ett normalt inslag i slutkundernas avgiftsplaner kommer sådana extraordinära omständigheter inte längre att uppstå. För att säkerställa en smidig övergång från roamingförordningen till avskaffandet av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet bör vidare en övergångsperiod införas genom TSM-förordningen, med en möjlighet att ta ut en tilläggsavgift för de reglerade roamingtjänster i slutkundsledet som tillhandahålls.

Artikel 7 beskriver hur roamingförordningen ändras. När det gäller kommissionens genomförandebefogenheter enligt roamingförordningens artikel 5.2, snävas dessa in något jämfört med tidigare. Samtidigt ges kommissionen ytterligare befogenheter i de nya artiklarna 6d och 6e i roamingförordningen. Artikel 6d gäller tillämpning av policy för skälig användning och ett hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet. Där anges att kommissionen ska anta genomförandakter som fastställer detaljerade bestämmelser om tillämpningen av policyn och metoden för bedömningen av avskaffandet och om den ansökan som roamingleverantörer ska lägga fram för bedömning. I artikeln anges vidare vad kommissionen ska beakta vid antagandet av genomförandakterna och vad akterna som rör metoden för bedömning ska grundas på. Genomförandakterna ska regelbundet ses över. Att den nationella regleringsmyndigheten ska övervaka och utöva tillsyn över tillämpningen av policyn och efterlevandet av att genomförandakterna följs framgår av femte punkten i artikel 6d.

Roamingförordningens nya artikel 6e innehåller bestämmelser om tillhandahållande av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet. Om en roamingleverantör tar ut en tilläggsavgift för konsumtion av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet, utöver en fastställd policy för skälig användning, ska de krav som anges i artikeln uppfyllas. Där anges bl.a. att ingen tilläggsavgift som tas ut för reglerade mottagna roamingsamtal får överskrida det vägda genomsnittet av de högsta mobiltermineringstaxorna i unionen. I andra punkten anges att kommissionen ska anta genomförandakter som fastställer det nämnda vägda genomsnittet och närmare på vilka kriterier detta ska grundas.

Av roamingförordningens nya artikel 16.1 följer att de nationella regleringsmyndigheterna strikt ska bevaka och övervaka roamingleverantörer som använder sig av artiklarna 6b, 6c och 6e.3.

TSM-förordningens *artikel 10* behandlar ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Sammanfattningsvis gäller att de nya artiklarna i roamingförordningen som reglerar avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet, en policy för skälig användning, hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet samt tillämpning av policyn och det hållbara avskaffandet samt vissa ändringar i befintliga artiklar ska tillämpas från och med den 15 juni 2017. Detta under förutsättning att resultatet av kommissionens lagstiftningsförslag efter översynen som ska ske enligt förordningens nya lydelse kommer på plats och kan tillämpas från den dagen. Om så inte är fallet ska de övergångsroamingavgifter i slutkundsledet som ska tillämpas från och med den 30 april 2016 alltjämt gälla till den dagen då lagstiftningen är på plats. Den nya ordningen enligt förordningen ska då i stället tillämpas från den dagen. Kommissionens genomförandebefogenheter enligt förordningen ska tillämpas från och med den 29 november 2015. Detsamma gäller för artikeln som beskriver kommissionens översyn av grossistledet på roamingmarknaden. Bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1203/2012 om separat försäljning av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet inom unionen ska fortsätta att tillämpas fram till antagandet av en ny genomförandeakt enligt den nya lydelsen av artikel 5.2 i roamingförordningen.

5 Tillsyn över att TSM-förordningen följs

Regeringens förslag: En möjlighet införs för tillsynsmyndigheten att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i artiklarna 3–5 i TSM-förordningen ska följas. Sådana förelägganden och förbud får förenas med vite.

Tillsynsmyndighetens möjlighet att utöva tillsyn över att roamingförordningen följs utökas till att omfatta förordningens nya lydelse och samtliga genomförandeakter enligt förordningen.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inga invändningar mot promemorians förslag. *Telenor Sverige AB* (Telenor) framhåller emellertid att TSM-förordningen bör föranleda ytterligare ändringar i form av upphävanden i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, förkortad LEK, och att samtliga ändringar till följd av förordningen bör göras i samma ärende. Enligt Telenors mening innehåller förordningen krav på operatörer som i dag återfinns i nationell reglering, bl.a. regler om innehåll i avtal. För att åstadkomma en harmoniserad tillämpning inom EU får sådana bestämmelser inte genomföras i nationell rätt och tillsynsmyndigheten ska inte ha något mandat att meddela föreskrifter på TSM-förordningens område. Nationella bestämmelser som täcker de krav som TSM-förordningen ställer upp måste således lyftas ur LEK, och följaktligen ur

Skälen för regeringens förslag

I det följande behandlas de lagändringar som regeringen bedömer är nödvändiga kompletteringar till TSM-förordningen.

Ändringen i tillsynsbestämmelsen till roamingförordningen

Av 7 kap. 3 a § LEK följer att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i roamingförordningen och i genomförandeakter enligt artikel 5.2 i samma förordning ska följas. Kommissionens befogenheter att anta genomförandeakter enligt roamingförordningen utökas genom TSM-förordningen till att avse också dels tillämpning av en policy för skäligen användning och ett hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet, dels tillhandahållande av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet. LEK bör därför ändras så att den nya lydelsen och samtliga genomförandeakter antagna med stöd av förordningen omfattas av den nyss nämnda tillsynsbestämmelsen. Eftersom bestämmelsen medför en möjlighet för tillsynsmyndigheten att meddela förelägganden och förbud som kan förenas med vite bör den hänvisning som görs till roamingförordningen gälla förordningen i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning. En följd av statiska hänvisningar är att om EU-bestämmelserna ändras behöver lagstiftaren överväga om någon ändring behöver göras i den nationella lagstiftningen.

Eftersom 7 kap. 10 § LEK hänvisar till 3 a § innebär den statiska hänvisningen i sistnämnda paragraf att det blir möjligt att för avgörande av tillsynsmyndigheten hänskjuta en tvist som har samband med skyldigheter som följer av roamingförordningen i den nya lydelsen.

En ny tillsynsregel till TSM-förordningen

Av artikel 6 i TSM-förordningen framgår att medlemsstaterna ska fastställa sanktioner mot överträdelse av artiklarna 3–5 och vidta alla åtgärder som krävs för att sanktionerna tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen senast den 30 april 2016. Även senare ändringar ska anmälas utan dröjsmål.

TSM-förordningen utgör ett komplement till de s.k. e-komdirektiven, däribland USO-direktivet och ramdirektivet som nämns ovan. Direktiven har genomförts genom LEK. I 7 kap. LEK finns bestämmelser om förelägganden och förbud som behövs för att lagen och bl.a. beslut om skyldigheter eller villkor meddelade med stöd av lagen ska följas. Av 7 kap. 3 a § följer, som nämns ovan, att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i roamingförordningen ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite. Tillsynsbestämmelserna i LEK har varit effektiva för att uppnå lagens syften. De har ansetts motsvara de krav på sanktioner som uppställs i roamingförordningen (prop. 2007/08:1 utg. omr. 22 avsnitt 11.7). Det är därför lämpligt att också TSM-förordningens krav på nationella sanktioner genomförs på motsvarande sätt. *Lagrådet* har föreslagit att den nya tillsynsbestäm-

melsen införs i 3 a § och regeringen instämmer i detta. Bestämmelsen bör utformas så att det framgår att den tar sikte på överträdelse av artiklarna 3–5 i förordningen. Av samma skäl som har angetts ovan bör även hänvisningen till TSM-förordningen vara statisk.

Tillsynsmyndighet enligt LEK och roamingförordningen är PTS (2 § förordningen [2003:396] om elektronisk kommunikation). Avsikten är att PTS även ska vara tillsynsmyndighet enligt TSM-förordningen. Beslut av PTS får enligt 8 kap. 19 § LEK överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Allmänna regler om viten finns i lagen (1985:206) om viten. Av 6 § följer att frågor om utdömande av vite enligt LEK prövas av allmän förvaltningsdomstol på ansökan av PTS.

Telenor anser att TSM-förordningen innebär att vissa bestämmelser i LEK, som rör liknande krav som uppställs i förordningen, måste upphävas. Av förordningens ingresspunkt 18 följer emellertid att utgångspunkten är att bestämmelserna om skydd för en öppen internetanslutning ska gälla utöver bestämmelserna i USO-direktivet och att medlemsstaterna bör kunna behålla eller anta mer långtgående åtgärder. Av artikel 4.3 följer att förordningens krav rörande innehåll i avtal om internetanslutningstjänster och på ett förfarande för handläggning av klagomål från slutanvändare tillkommer utöver de som föreskrivs i USO-direktivet och får inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa ytterligare krav som där beskrivs närmare. Kraven ska vara förenliga med förordningen och med bestämmelserna i USO-direktivet och ramdirektivet. Eftersom regelverket utgår från att förordningen ska gälla parallellt med nationell lagstiftning som bygger på e-komdirektiven saknas anledning att upphäva några bestämmelser i LEK på grund av förordningen.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 30 april 2016.

Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om en parts rätt att hänskjuta en tvist för avgörande av tillsynsmyndigheten om tvisten har samband med skyldigheter som avser tiden före ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens, men innehåller inte någon övergångsbestämmelse.

Remissinstanserna har inte några synpunkter i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Artiklarna 3–5 i TSM-förordningen ska tillämpas från och med den 30 april 2016. Senast detta datum ska också sanktionsbestämmelserna anmälas till kommissionen enligt artikel 6. Det är lämpligt att också lagändringen som avser roamingförordningen träder i kraft samtidigt. Tidpunkten för ikraftträdande bör därför bestämmas till denna dag.

Frågan om övergångsbestämmelser bör övervägas närmare, något *Lagrådet* förutsatt görs. Eftersom tvister som har samband med skyldigheter som följer av den äldre versionen av roamingförordningen fortfarande

Prop. 2015/16:92 bör kunna hänskjutas för avgörande av tillsynsmyndigheten behövs en övergångsbestämmelse som gör detta möjligt. Några ytterligare övergångsbestämmelser behövs inte.

7 Konsekvenser

De regler som nu föreslås bedöms inte ge upphov till något större antal ärenden hos PTS eller allmän förvaltningsdomstol. PTS har varit tillsynsmyndighet enligt roamingförordningen sedan 2007 och har sedan dess haft att hantera ytterst få ärenden med anledning av det. Myndigheten bedriver sedan länge tillsyn när det gäller närliggande bestämmelser enligt LEK och har därför en upparbetad kompetens inom området. Att tillsynen utökas till att omfatta även skyldigheterna enligt TSM-förordningen har därför liten påverkan på PTS. Förslaget bedöms därför inte medföra annat än marginellt ökade kostnader för tillsynsmyndigheten, liksom för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Kostnaderna bör rymmas inom befintliga ekonomiska ramar. För företag och enskilda innebär förslaget inga konsekvenser.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

7 kap. Tillsyn m.m.

Förelägganden och förbud

3 a § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för *fullgörande* av de skyldigheter som anges i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120, och i genomförandeakter enligt samma förordning, och

2. artiklarna 3–5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i den ursprungliga lydelsen.

Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Ändringarna är en följd av EU-förordningen nr 2015/2120, dvs. den s.k. TSM-förordningen. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ändringen i *första stycket 1* innebär att hänvisning görs till den s.k. roamingförordningens nya lydelse enligt TSM-förordningen och att tillsynsmyndighetens sanktionsmöjligheter kan tillämpas i förhållande till skyldigheter som anges i samtliga genomförandeakter enligt den förstnämnda förordningen. Detta innebär att paragrafen, utöver förordningens nya lydelse, också omfattar genomförandeakter om dels tillämpning av en policy för skäligen användning och ett hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet, dels tillhandahållande av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet.

Genom *första stycket 2* fastställs sanktioner för överträdelser av artiklarna 3, 4 och 5 enligt det åliggande för medlemsstaterna som följer av artikel 6 i TSM-förordningen. Tillsynsmyndigheten har därmed rätt att meddela förelägganden och förbud för att se till att förordningens materiella bestämmelser om skyldigheter i artiklarna 3 och 4 följs och att dessa kan förenas med vite, jfr lagen (1985:206) om viten. När det gäller artikel 5 innebär paragrafen att tillsynsmyndigheten vid vite kan förelägga leverantörer som åsidosätter skyldigheten att på begäran av myndigheten göra information tillgänglig enligt artikel 5.2, att leva upp till kraven i artikeln.

Andra stycket utgör en konsekvensändring till följd av paragrafens nya utformning, men innebär vidare att även förelägganden och förbud som behövs för fullgörandet av de skyldigheter som följer av TSM-förordningen får förenas med vite.

Hänvisningarna till EU-förordningarna är utformade på så sätt att de avser en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

Prövning av tvister

10 § Uppkommer det en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster, eller mellan en sådan aktör och ett företag som drar nytta av en skyldighet i fråga om samtrafik eller andra former av tillträde, får en part hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten, om

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av rättsakter som avses i 1 § andra stycket eller 3 a § *första stycket 1*, eller

2. tvisten i övrigt rör villkor för samtrafik eller andra former av tillträde.

Myndigheten ska så snart som möjligt besluta i de frågor som tvisten gäller. Beslutet ska meddelas senast fyra månader från det att begäran kom in till myndigheten, om längre tid inte är nödvändig med hänsyn till tvistens omfattning eller andra särskilda omständigheter.

Paragrafen har ändrats till följd av TSM-förordningen. Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ändringen innebär att den uttryckliga hänvisningen till roamingförordningen har utgått. Hänvisningen i *första stycket 1* till rättsakter som avses i 3 a § första stycket 1 omfattar dock roamingförordningen, i lydelsen enligt TSM-förordningen, inklusive genomförandeakter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 30 april 2016.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om en parts rätt att hänskjuta en tvist för avgörande av tillsynsmyndigheten om tvisten har samband med skyldigheter som avser tiden före ikraftträdandet.

Lagändringarna träder enligt *punkt 1* i kraft den 30 april 2016, dvs. samma dag som artiklarna 3–5 i TSM-förordningen ska börja tillämpas.

Punkt 2 innebär att även tvister som rör den äldre versionen av roamingförordningen kan hänskjutas tillsynsmyndigheten.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2015/2120

av den 25 november 2015

om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med denna förordning är att fastställa gemensamma regler för att säkerställa lika och icke-diskriminerande behandling av trafik vid tillhandahållandet av internetanslutningstjänster och därtill kopplade rättigheter för slutanvändare. Den syftar till att skydda slutanvändare och samtidigt garantera att internets ekosystem fortsätter att fungera som en motor för innovation. Reformen på roamingområdet bör ge slutanvändarna förtroende så att de fortsätter att vara uppkopplade när de reser inom unionen, och bör därför med tiden leda till enhetlighet i prissättningen och andra villkor inom unionen.
- (2) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning respekterar principen om teknikneutralitet, det vill säga de varken föreskriver eller gynnar användningen av en viss typ av teknik.
- (3) Under de senaste årtiondena har internet utvecklats till en öppen plattform för innovation med få tillträdeshinder för slutanvändare, innehålls-, applikations- och tjänsteleverantörer samt leverantörer av internetanslutningstjänster. Syftet med det befintliga regelverket är att ge slutanvändarna möjlighet att få tillgång till och distribuera information eller använda de applikationer och tjänster som de själva väljer. Ett betydande antal slutanvändare påverkas dock av trafikstyrningsmetoder som innebär att specifika applikationer eller tjänster blockeras eller saktas ner. Dessa tendenser kräver gemensamma regler på unionsnivå för att säkerställa ett öppet internet samt undvika en fragmentering av den inre marknaden till följd av åtgärder som antagits av enskilda medlemsstater.

⁽¹⁾ EUT C 177, 11.6.2014, s. 64.

⁽²⁾ EUT C 126, 26.4.2014, s. 53.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 3 april 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 1 oktober 2015 (EUT C 365, 4.11.2015, s. 1). Europaparlamentets ståndpunkt av den 27 oktober 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT).

- (4) En internetanslutningstjänst ger tillgång till internet och i princip till alla dess ändpunkter, oberoende av vilken nätteknik och terminalutrustning som slutanvändarna använder. Av orsaker som leverantörerna av internetanslutningstjänster inte har kontroll över är emellertid vissa slutpunkter på internet kanske inte alltid tillgängliga. Därför bör en sådan leverantör anses ha uppfyllt sina skyldigheter rörande tillhandahållande av en internetanslutningstjänst i den mening som avses i denna förordning när denna tjänst erbjuder anslutning till praktiskt taget alla ändpunkter på internet. Leverantörer av internetanslutningstjänster bör därför inte begränsa anslutningen till några tillgängliga ändpunkter på internet.
- (5) För att ansluta till internet, bör slutanvändare ha frihet att välja mellan olika typer av terminalutrustning enligt definitionen i kommissionens direktiv 2008/63/EG ⁽¹⁾. Leverantörer av internetanslutningstjänster bör inte föreskriva några restriktioner för användningen av terminalutrustning som ansluts till nätet, utöver de restriktioner som föreskrivs av tillverkare eller distributörer av terminalutrustning i enlighet med unionsrätten.
- (6) Slut användare bör ha rätt att få tillgång till och distribuera information och innehåll samt att använda och tillhandahålla applikationer och tjänster utan diskriminering via sin internetanslutningstjänst. Utövat av denna rätt bör inte påverka tillämpningen av unionsrätten eller nationell rätt som är förenlig med unionsrätten om innehålls, applikationers eller tjänsters laglighet. Denna förordning syftar inte till att reglera innehålls, applikationernas eller tjänsternas laglighet och inte heller lagligheten för förfaranden, krav och garantier med anknytning till dessa. Dessa frågor omfattas därför alljämt av unionsrätten eller med unionsrätten förenlig nationell rätt.
- (7) För att kunna utöva sina rättigheter att få tillgång till och distribuera information och innehåll, och att använda och tillhandahålla applikationer och tjänster som de själv har valt bör slut användare ha frihet att komma överens med leverantörer av internetanslutningstjänster om taxor för särskilda datavolymer och hastigheter för internetanslutningstjänsten. Sådana överenskommelser samt affärsmetoder hos leverantörer av internetanslutningstjänster bör inte begränsa utövat av dessa rättigheter och därigenom kringgå bestämmelserna om skydd av tillgång till ett öppet internet i denna förordning. Nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter bör ges befogenhet att ingripa mot överenskommelser eller affärsmetoder som på grund av sin omfattning leder till situationer där slut användarnas val i praktiken begränsas väsentligt. I detta syfte bör man bland annat beakta vilken marknadsställning dessa leverantörer av internetanslutningstjänster och de berörda innehålls-, applikations- och tjänsteleverantörerna har när överenskommelser och handelsmetoder bedöms. Nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter bör, inom ramen för sin övervaknings- och verkställandefunktion, åläggas att ingripa när överenskommelser eller affärsmetoder skulle leda till att slut användarnas rättigheter i grunden undergrävs.
- (8) Vid tillhandahållandet av internetanslutningstjänster bör leverantörer av dessa tjänster behandla all trafik lika, utan diskriminering, begränsningar eller störningar, oberoende av dess sändare, mottagare, innehåll, applikation, tjänst eller terminalutrustning. Enligt de allmänna principerna i unionsrätten och fast rättspraxis bör jämförbara situationer inte behandlas olika, och olika situationer bör inte behandlas på samma sätt om inte en sådan behandling kan motiveras objektivt.
- (9) Målet med rimlig trafikstyrning är att bidra till en effektiv användning av nätresurser och till en optimering av den övergripande överföringskvaliteten som svarar mot objektiva skillnader mellan kraven på tjänstens tekniska kvalitet för särskilda kategorier av trafik och därmed för det innehåll, de applikationer och de tjänster som överförs. Rimliga trafikstyrningsåtgärder som leverantörer av internetanslutningstjänster tillämpar bör vara öppna, icke-diskriminerande och proportionella och bör inte grundas på kommersiella överväganden. Kravet på att trafikstyrningsåtgärder ska vara icke-diskriminerande hindrar inte leverantörer av internetanslutningstjänster från att genomföra trafikstyrningsåtgärder som gör åtskillnad mellan objektivt olika kategorier av trafik i syfte att optimera den övergripande överföringskvaliteten. För att den övergripande kvaliteten och användarupplevelsen ska optimeras bör varje sådan åtskillnad endast tillåtas på grundval av objektivt olika krav på tjänstens tekniska kvalitet (till exempel när det gäller svarstid, jitter, paketförluster och bandbredd) för de specifika kategorierna av trafik och inte på grundval av kommersiella överväganden. Sådana differentierade åtgärder bör vara proportionella i förhållande till ändamålet med övergripande kvalitetsoptimering och bör behandla likvärdig trafik lika. Sådana åtgärder bör inte bibehållas längre än nödvändigt.
- (10) Rimlig trafikstyrning kräver inte tekniker som övervakar det specifika innehållet i datatrafik som överförs via internetaccessstjänsten.

⁽¹⁾ Kommissionens direktiv 2008/63/EG av den 20 juni 2008 om konkurrens på marknaderna för teleterminalutrustning (EUT L 162, 21.6.2008, s. 20).

- (11) Alla trafikstyrningsmetoder som är mer långtgående än sådana rimliga trafikstyrningsåtgärder genom att blockera, sakta ned, ändra, begränsa, störa, försämra eller diskriminera specifikt innehåll, specifika applikationer eller tjänster eller specifika kategorier av dessa bör förbjudas, förutom de motiverade och definierade undantag som fastställs i denna förordning. Dessa undantag bör vara föremål för strikta tolknings- och proportionalitetskrav. Specifikt innehåll, specifika applikationer och tjänster såväl som specifika kategorier av dessa bör skyddas på grund av de negativa effekterna på slutanvändarnas val och på innovation av blockering eller andra restriktiva åtgärder som inte omfattas av de motiverade undantagen. Regler mot ändringar av innehåll, applikationer eller tjänster avser modifiering av kommunikationens innehåll, men innebär inte ett förbud mot icke-diskriminerande datakomprimeringsteknik som minskar en datafils storlek utan att modifiera innehållet. Sådan komprimering möjliggör en mer effektiv användning av knappa resurser och tjänar slutanvändarnas intressen genom att minska datavolymer, öka hastigheten och förbättra upplevelsen av att använda det berörda innehållet, applikationerna eller tjänsterna.
- (12) Trafikstyrningsåtgärder som är mer långtgående än sådana rimliga trafikstyrningsåtgärder får endast tillämpas om de behövs och så länge som de behövs för att uppfylla de tre motiverade undantag som fastställs i denna förordning.
- (13) För det första kan situationer uppstå i vilka leverantörer av internetanslutningstjänster omfattas av unionens lagstiftningsakter eller med unionsrätten förenlig nationell rätt (till exempel som rör lagligheten hos innehåll, applikationer eller tjänster eller allmän säkerhet), inbegripet straffrätt, som till exempel kräver blockering av specifikt innehåll eller specifika applikationer eller tjänster. Dessutom kan situationer uppstå i vilka dessa leverantörer omfattas av åtgärder som överensstämmer med unionsrätten, som tillämpar eller genomför unionens lagstiftningsakter eller nationell rätt, såsom åtgärder med allmän giltighet, rättsliga avgöranden, beslut från myndigheter med relevanta befogenheter eller andra åtgärder som garanterar efterlevnad av sådana unionslagstiftningsakter eller nationell lagstiftning (till exempel skyldigheter att följa rättsliga avgöranden eller beslut från myndigheter om att blockera olagligt innehåll). Kravet på att följa unionsrätten rör bland annat efterlevnaden av kraven i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) beträffande begränsningar i utövandet av grundläggande rättigheter och friheter. I enlighet med vad som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG⁽¹⁾ får åtgärder som kan medföra en inskränkning av dessa grundläggande fri- och rättigheter endast införas om de är lämpliga, proportionella och nödvändiga i ett demokratiskt samhälle, och om deras genomförande är föremål för tillräckliga rättssäkerhetsgarantier i enlighet med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, inbegripet dess bestämmelser om verksamt rättsligt skydd och korrekt rättsförfarande.
- (14) För det andra kan trafikstyrningsåtgärder som är mer långtgående än sådana rimliga trafikstyrningsåtgärder vara nödvändiga för att skydda nätets integritet och säkerhet, till exempel för att förhindra it-angrepp som sker genom spridning av sabotageprogram eller stöld av slutanvändarnas identitet som sker genom användandet av spionprogram.
- (15) För det tredje kan åtgärder som är mer långtgående än sådana rimliga trafikstyrningsåtgärder också vara nödvändiga för att förhindra en nära förestående överbelastning av nätet, dvs. situationer där en överbelastning håller på att ske, och för att mildra effekterna av överbelastning av nätet, där en sådan överbelastning endast är tillfällig eller sker under exceptionella omständigheter. Proportionalitetsprincipen kräver att trafikstyrningsåtgärder som grundas på detta undantag behandlar likvärdiga kategorier av trafik lika. Tillfällig överbelastning bör tolkas som specifika kortvariga situationer, där en plötslig ökning av antalet användare utöver de vanliga användarna eller en plötslig ökning av efterfrågan på ett särskilt innehåll eller särskilda applikationer eller tjänster kan överskrida överföringskapaciteten för vissa delar av nätet och göra resten av nätet mindre reaktivt. Tillfällig överbelastning kan framför allt inträffa i mobilnät, som är föremål för mer varierande förutsättningar, såsom fysiska hinder, sämre inomhusäckning eller ett varierande antal aktiva användare som förflyttar sig. Även om det kan förutses att en sådan tillfällig överbelastning kan inträffa emellanåt vid vissa punkter i nätet, med följden att det inte kan anses vara exceptionellt, kanske den inte inträffar så ofta eller under så långa perioder att en kapacitetsutbyggnad skulle vara ekonomiskt motiverad. Exceptionell överbelastning bör tolkas som en hänvisning till oförutsedda och oundvikliga fall av överbelastning, både i mobila och i fasta nät. Möjliga orsaker till sådana situationer kan inbegripa tekniska fel, såsom ett avbrott i tjänsten till följd av trasiga kablar eller andra infrastrukturella delar, oväntade ändringar i

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 33).

dirigeringen av trafiken eller stora ökningar av nättrafiken på grund av nödsituationer eller andra situationer som ligger utanför leverantörernas av internettjänsternas kontroll. Sådana överbelastningsproblem är sannolikt ovanliga men kan vara allvarliga och är inte nödvändigtvis kortvariga. Behovet av att vidta trafikstyrningsåtgärder som är mer långtgående än de rimliga trafikstyrningsåtgärderna för att förhindra eller mildra effekterna av tillfällig eller exceptionell överbelastning av nätet bör inte ge leverantörerna av internetanslutningstjänster möjlighet att kringgå det allmänna förbudet mot att blockera, sakta ned, ändra, begränsa, störa, försämma eller diskriminera mellan specifikt innehåll, specifika applikationer eller tjänster eller specifika kategorier av dessa. Återkommande och mer långvarig överbelastning av nätet som varken är exceptionell eller tillfällig bör inte gynnas av ett sådant undantag utan bör snarare hanteras genom utbyggnad av nätets kapacitet.

- (16) Innehålls-, applikations- och tjänsteleverantörerna efterfrågar möjligheten att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster utöver internetanslutningstjänster, där det krävs särskilda tjänstekvalitetsnivåer som inte säkerställs genom internetanslutningstjänster. Sådana särskilda kvalitetsnivåer krävs t.ex. för vissa tjänster som tillgodoser ett allmänt intresse eller för vissa nya tjänster avsedda för maskin till maskin-kommunikation. Det bör därför stå leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inbegripet leverantörer av internetanslutningstjänster, och innehålls-, applikations- och tjänsteleverantörer, fritt att tillhandahålla tjänster som inte är internetanslutningstjänster och som är optimerade för särskilt innehåll och särskilda applikationer och tjänster, eller en kombination av detta, om optimeringen är nödvändig för att uppfylla kraven på en särskild kvalitetsnivå för innehåll, applikationer och tjänster. De nationella regleringsmyndigheterna bör kontrollera om och i vilken utsträckning sådan optimering objektivt sett är nödvändig för att säkerställa en eller flera specifika och viktiga delar av innehållet, applikationerna eller tjänsterna och för att möjliggöra att en motsvarande kvalitetssäkring erbjuds slutanvändare, snarare än att man helt enkelt ger allmänt företräde framför jämförbart innehåll och jämförbara applikationer och tjänster som går att nå via internetanslutningstjänsten och därigenom kringgår de bestämmelser om trafikstyrningsåtgärder som är tillämpliga på internetanslutningstjänsterna.
- (17) För att undvika att tillhandahållandet av sådana andra tjänster har en negativ inverkan på slutanvändares internetaccessstjänster vad gäller tillgänglighet eller allmän kvalitet, måste tillräcklig kapacitet säkerställas. Leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inbegripet leverantörer av internetanslutningstjänster, bör därför tillhandahålla sådana andra tjänster eller sluta motsvarande överenskommelser med innehålls-, applikations- eller tjänsteleverantörer om främjande av sådana andra tjänster, men dock endast om nätkapaciteten är tillräcklig för att de ska kunna tillhandahållas utöver de internetanslutningstjänster som tillhandahålls. Bestämmelserna i denna förordning om skydd av en öppen internetanslutning bör inte kringgås genom andra tjänster som kan användas eller som erbjuds som ersättning för internetanslutningstjänster. Endast den omständigheten att gemensamma tjänster såsom virtuella privata nät också kan ge tillgång till internet bör emellertid inte medföra att dessa betraktas som en ersättning för internetanslutningstjänsten, förutsatt att tillhandahållandet av sådan tillgång till internet av en leverantör av elektronisk kommunikation till allmänheten är förenligt med artikel 3.1–3.4 i denna förordning och därför inte kan betraktas som ett kringgående av dessa bestämmelser. Tillhandahållandet av sådana andra tjänster än internetanslutningstjänster bör inte vara till skada för slutanvändarna när det gäller tillgång till och allmän kvalitet på internetanslutningstjänsterna. I mobilnät är trafikvolymerna i en given radiocell svårare att förutse på grund av det varierande antalet aktiva slutanvändare och av den anledningen kan kvaliteten på slutanvändares internetanslutningstjänst påverkas vid oförutsebara omständigheter. I mobilnät bör den allmänna kvaliteten på slutanvändares internetanslutningstjänst inte anses ha åsamkats skada om den sammantagna negativa inverkan genom andra tjänster än internetanslutningstjänster är oundviklig, minimal och begränsad till en kort tidsperiod. De nationella regleringsmyndigheterna bör se till att leverantörerna av elektronisk kommunikation till allmänheten uppfyller det kravet. I detta avseende bör de nationella regleringsmyndigheterna bedöma inverkan på tillgängligheten och den allmänna kvaliteten på internetanslutningstjänsterna genom att analysera bland annat tjänstekvalitetsparametrar (som svarstid, jitter, paketförluster), graden och effekterna av överbelastning av nätet, faktiska och annonserade hastigheter, internetanslutningstjänsternas prestanda jämfört med andra tjänster än internetanslutningstjänster, samt slutanvändarna kvalitetsupplevelse.
- (18) Bestämmelserna om skydd för en öppen internetanslutning bör kompletteras med effektiva slutanvändarbestämmelser som rör frågor som är särskilt kopplade till internetanslutningstjänster och ger slutanvändare möjlighet att göra väl underbyggda val. Dessa bestämmelser bör gälla utöver de tillämpliga bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG⁽¹⁾, och medlemsstaterna bör kunna behålla eller anta mer långtgående åtgärder. Leverantörer av internetanslutningstjänster bör på ett tydligt sätt informera slutanvändare om hur de trafikstyrningsmetoder som används eventuellt kan inverka på internetanslutningstjänstens kvalitet, slutanvändarnas integritet och skyddet av personuppgifter samt om hur andra tjänster än internetanslutningstjänster som de abonnerar

(1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 51).

på kan inverka på deras respektive internetanslutningstjänsters tillgänglighet och kvalitet. För att ge slutanvändare större inflytande i sådana situationer bör leverantörer av internetanslutningstjänster därför informera slutanvändare i avtalet om vilken hastighet som de realistiskt sett kan leverera. Den gängse tillgängliga hastigheten förutsätts vara den hastighet som en slutanvändare kan förvänta sig att tjänsten oftast har när denne ansluter sig till den. Leverantörer av internetanslutningstjänster bör också informera kunder om möjliga korrigeringsåtgärder i enlighet med nationell lagstiftning vid avvikelser från avtalad prestanda. Varje betydande och kontinuerlig eller regelbundet återkommande avvikelse, när sådan fastställs genom en övervakningsmekanism som certifierats av den nationella regleringsmyndigheten, mellan tjänstens faktiska prestanda och den prestanda som angetts i avtalet, bör anses utgöra avvikelse från avtalad prestanda i samband med fastställandet av de korrigeringsåtgärder som finns tillgängliga för kunden i enlighet med nationell lagstiftning. Metoden bör fastställas i riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) och ses över och uppdateras när så krävs för att spegla teknik- och infrastrukturutvecklingen. De nationella regleringsmyndigheterna bör se till att bestämmelserna i denna förordning om insynsåtgärder för att säkerställa en öppen internetanslutning efterlevs.

- (19) De nationella regleringsmyndigheterna spelar en avgörande roll för att säkerställa att slutanvändare de facto kan åtnjuta sina rättigheter enligt denna förordning och att reglerna om skydd av öppna internetanslutningar efterlevs. Därför bör de nationella regleringsmyndigheterna omfattas av övervaknings- och rapporteringskyldigheter, och se till att leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inbegripet leverantörer av internetanslutningstjänster, fullgör sina skyldigheter i fråga om skyddet av en öppen internetanslutning. Till dem hör skyldigheten att säkerställa tillräcklig nätkapacitet för icke-diskriminerande tillhandahållande av högkvalitativa internetanslutningstjänster, vars allmänna kvalitet inte bör åsamkas skada på grund av tillhandahållandet av andra tjänster än internetanslutningstjänster med en specifik kvalitetsnivå. De nationella regleringsmyndigheterna bör också ha befogenhet att införa krav som rör tekniska egenskaper, minimikrav på tjänstekvalitet och andra lämpliga åtgärder för samtliga eller enskilda leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, om detta är nödvändigt för att säkerställa överensstämmelse med bestämmelserna om skydd av en öppen internetanslutning i denna förordning eller för att förhindra en försämring av den allmänna kvaliteten på internetanslutningstjänster för slutanvändare. I detta sammanhang bör de nationella regleringsmyndigheterna ta största möjliga hänsyn till relevanta riktlinjer från Berec.
- (20) Unionens marknad för mobilkommunikationer är fortfarande fragmenterad och det finns inget mobilnät som täcker samtliga medlemsstater. Till följd av detta måste roamingleverantörer köpa roamingtjänster i grossistledet från eller utbyta roamingtjänster i grossistledet med operatörer i den besökta medlemsstaten för att kunna tillhandahålla mobilkommunikationstjänster till sina nationella kunder som reser inom unionen.
- (21) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012⁽¹⁾ fastställs det politiska målet att skillnaden mellan roamingtaxor och nationella taxor bör närma sig noll. Slutmålet att eliminera skillnaden mellan de nationella avgifterna och roamingavgifterna kan dock inte uppnås på ett hållbart sätt med den nivå på grossistavgifter som observerats. I denna förordning fastställs därför att tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet bör avskaffas från och med den 15 juni 2017, förutsatt att de aktuella problemen som observerats i grossistledet på roamingmarknaderna har åtgärdats. I detta avseende bör kommissionen genomföra en översyn av grossistledet på roamingmarknaden och lägga fram ett lagstiftningsförslag på grundval av resultatet av den översynen.
- (22) Samtidigt bör roamingleverantörerna kunna tillämpa en "policy för skäligen användning" för konsumtion av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet som tillhandahålls för det tillämpliga nationella slutkundspriset. "Policyn för skäligen användning" är avsedd att förhindra onormal användning eller missbruk av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet, såsom användning av sådana tjänster av roamingkunder i en annan medlemsstat än den nationella leverantörens i andra syften än för periodiska resor. En policy för skäligen användning bör ge roamingleverantörens kunder möjlighet att förbruka volymer av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet till det tillämpliga nationella slutkundspriset som överensstämmer med deras respektive avgiftsplaner.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 172, 30.6.2012, s. 10).

- (23) Under specifika och extraordinära omständigheter bör en roamingleverantör, då denne inte har möjlighet att täcka sina totala faktiska och prognostiserade kostnader för att tillhandahålla reglerade roamingtjänster i slutkundsledet genom sina totala faktiska och prognostiserade intäkter från sådana tjänster, kunna ansöka om tillstånd att tillämpa en tilläggsavgift i syfte att säkerställa hållbarheten i sin nationella avgiftsmodell. Bedömningen av hållbarheten i den nationella debiteringsmodellen bör vara baserad på relevanta objektiva faktorer som är specifika för roamingleverantören, inbegripet objektiva variationer mellan roamingleverantörer i den berörda medlemsstaten och de nationella pris- och intäktsnivåerna. Detta kan till exempel vara fallet för operatörer med nationella slutkundsmodeller med enhetspris med betydande negativ obalans i trafiken, då det implicita nationella enhetspriset är lågt och operatörens totala intäkter också är låga i förhållande till bördan för roamingkostnaderna, eller då det implicita enhetspriset är lågt och den faktiska eller prognostiserade konsumtionen av roamingtjänster är hög. Så snart som både grossistledet och slutkundsledet på roamingmarknaden till fullo har anpassats till allmän roaming på nationella prisnivåer och sådan roaming införlivas som ett normalt inslag i slutkundernas avgiftsplaner förväntas sådana extraordinära omständigheter inte längre uppstå. För att undvika att roamingleverantörernas nationella avgiftsmodell blir ohållbar på grund av sådana kostnadstäckningsproblem och genererar en risk för en märkbar påverkan på den nationella prisutvecklingen eller en så kallad waterbed-effekt, bör roamingleverantörerna, efter godkännande av den nationella regleringsmyndigheten, under sådana omständigheter ha möjlighet att tillämpa en tilläggsavgift på reglerade roamingtjänster i slutkundsledet endast i den utsträckning som det är nödvändigt för att täcka alla relevanta kostnader för tillhandahållandet av sådana tjänster.
- (24) I detta syfte bör de kostnader som uppstått för att reglerade roamingtjänster i slutkundsledet ska kunna tillhandahållas fastställas genom hänvisning till de faktiska roamingavgifter i grossistledet som tillämpas på den utgående roamingtrafik från den berörda roamingleverantören som överstiger dennes inkommande roamingtrafik, samt en hänvisning till en rimlig ersättning för samkostnader och gemensamma kostnader. Intäkter från reglerade roamingtjänster i slutkundsledet bör fastställas med hänvisning till intäkter vid de prisnivåer som kan tas ut nationellt för konsumtion av reglerade roamingtjänster, oavsett om det gäller ett pris per enhet eller som en andel av en schablonavgift som avspeglar de faktiska och prognostiserade andelarna av de reglerade roamingtjänster som kunder inom unionen förbrukar och de reglerade roamingtjänster som förbrukas nationellt. Hänsyn bör också tas till konsumtionen av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet och roamingleverantörens kunders inhemska konsumtion samt till konkurrens-, pris- och intäktsnivåerna på den nationella marknaden, samt varje märkbar risk för att roaming till nationella slutkundspriser i mätbar omfattning kan påverka utvecklingen av dessa priser.
- (25) För att säkerställa en smidig övergång från förordning (EU) nr 531/2012 till avskaffandet av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet bör en övergångsperiod införas genom denna förordning, under vilken roamingleverantörerna bör ha möjlighet att ta ut en tilläggsavgift för de reglerade roamingtjänster i slutkundsledet som tillhandahålls. Denna övergångsordning är tänkt att utgöra en förberedelse för den kommande grundläggande förändringen genom att införliva roaming på unionsnivå som en integrerad del av de nationella avgiftsplaner som tillhandahålls på de olika nationella marknaderna. Övergångsordningens utgångspunkt bör därför vara de nationella slutkundspriser i respektive land som kan bli föremål för en tilläggsavgift som inte är större än den maximala roamingavgift i grossistledet som tillämpas under den period som närmast föregår övergångsperioden. Genom en sådan övergångsordning bör avsevärda prissänkningar också kunna säkerställas för kunderna från och med den dag då denna förordning börjar gälla och den bör inte, när tilläggsavgiften läggs till det nationella slutkundspriset, under några omständigheter leda till ett roamingpris i slutkundsledet som är högre än den högsta reglerade slutkundsroamingavgift i slutkundsledet som tillämpas under den period som närmast föregår övergångsperioden.
- (26) Det relevanta nationella slutkundspriset bör motsvara den nationella enhetsbaserade slutkundsavgiften. I situationer där det inte finns några särskilda nationella slutkundspriser att använda som grund för en reglerad roamingtjänst i slutkundsledet (t.ex. vid nationella obegränsade avgiftsplaner, paketerbjudanden eller nationella taxor som inte omfattar data), bör det nationella slutkundspriset anses utgöra samma avgiftsmekanism som om kunden förbrukade i enlighet med den nationella avgiftsplanen i den kundens medlemsstat.
- (27) I syfte att förbättra konkurrensen på roamingmarknaden i slutkundsledet innehåller förordning (EU) nr 531/2012 krav på att nationella leverantörer ska se till att deras kunder kan få tillgång till reglerade samtals-, sms- och dataroamingtjänster som tillhandahålls som paket av alternativa leverantörer av roamingtjänster. Med tanke på att det roamingssystem i slutkundsledet som fastställs i denna förordning innebär att de roamingavgifter i slutkundsledet som fastställs i artiklarna 8, 10 och 13 i förordning (EU) nr 531/2012 avskaffas inom en nära framtid, är det inte längre proportionerligt att kräva att nationella tillhandahållare tillämpar denna typ av separat försäljning av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet. De leverantörer som redan har sett till att deras kunder kan få tillträde till reglerade samtals-, sms- och dataroamingtjänster som alternativa leverantörer av roamingtjänster erbjuder i

paket får fortsätta med detta. Å andra sidan kan det inte uteslutas att roamingkunder kan dra större nytta av mer konkurrensutsatt prissättning i slutkundsledet, särskilt för dataroamingtjänster, på besökta marknader. Mot bakgrund av den ökande efterfrågan på dataroamingtjänster och deras ökande betydelse, bör roamingkunderna ges alternativa sätt att få tillträde till dataroamingtjänster när de befinner sig på resa i unionen. Skyldigheten för nationella leverantörer och roamingleverantörer att inte hindra kunder från att få tillgång till reglerade dataroamingtjänster som tillhandahålls direkt genom ett värdnät av en alternativ roamingleverantör såsom föreskrivs i förordning (EU) nr 531/2012 bör därför behållas.

- (28) I enlighet med principen om att den uppringande parten betalar är det inte mobilkunden som betalar för att ta emot nationella mobilsamtal; i stället täcks kostnaden för att landa ett samtal inom den uppringda partens nät av slutkundsavgiften för den uppringande parten. Att mobiltermineringstaxorna i olika medlemsstater alltmer närmar sig varandra bör göra det möjligt att tillämpa samma princip på reglerade roamingsamtal i slutkundsledet. Eftersom så ännu inte är fallet bör den tilläggsavgift som tillämpas på mottagna reglerade roamingsamtal, i sådana situationer som anges i denna förordning då roamingleverantörer tillåts ta ut en tilläggsavgift för reglerade roamingtjänster i slutkundsledet, inte överstiga det vägda genomsnittet för de högsta mobiltermineringsavgifterna i grossistledet i unionen. Detta anses utgöra en övergångsordning tills kommissionen tar itu med denna kvarstående fråga.
- (29) Förordning (EU) nr 531/2012 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (30) Denna förordning bör utgöra en särskild åtgärd i den mening som avses i artikel 1.5 i direktiv 2002/21/EG. När leverantörer av unionsomfattande reglerade roamingtjänster ändrar sina roamingtaxor i slutkundsledet och åtföljande riktlinjer för roaminganvändning i enlighet med denna förordning, bör sådana ändringar därför inte medföra att mobilkunder får rätt, enligt nationell lagstiftning som införlivar det aktuella regelverket för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, att säga upp sina avtal.
- (31) I syfte att stärka de rättigheter för roamingkunder som fastställs i förordning (EU) nr 531/2012, bör det, när det gäller reglerade roamingtjänster i slutkundsledet, i denna förordning fastställas särskilda öppenhetskrav som är anpassade till de särskilda villkor för taxor och volymer som ska tillämpas så snart tilläggsavgifterna för roaming i slutkundsledet avskaffas. Framför allt bör det föreskrivas att roamingkunder i tid och kostnadsfritt ska få information om tillämplig policy om normal användning, med underrättelse om när tillämplig skälig volym av samtals-, sms eller dataroamingtjänster har förbrukats till fullo, om tilläggsavgifter och om sammanlagd konsumtion av reglerade dataroamingtjänster.
- (32) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av bestämmelserna i denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter när det gäller fastställande av det vägda genomsnittet av de högsta mobiltermineringstaxorna och detaljerade bestämmelser om tillämpningen av policyn om skälig användning och om metoderna för att bedöma hållbarheten av avskaffandet av roamingavgifter i slutkundsledet samt om den ansökan som en roamingleverantör ska lägga fram med avseende på denna bedömning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (33) Denna förordning iakttar de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i stadgan, särskilt skyddet av personuppgifter, yttrandefriheten och informationsfriheten, näringsfriheten, icke-diskriminering och konsumentskydd.
- (34) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att fastställa de gemensamma regler som krävs för att skydda den öppna internetanslutning och avskaffa tilläggsavgifterna för roaming i slutkundsledet, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (35) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001⁽²⁾ och avgav sitt yttrande den 24 november 2013.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs gemensamma regler för att skydda likvärdig och icke-diskriminerande behandling av trafiken vid tillhandahållande av internetanslutningstjänster och därtill kopplade rättigheter för slutanvändare.
2. I denna förordning fastställs en ny prissättningsmekanism för unionsomfattande reglerade roamingtjänster i syfte att avskaffa tilläggsavgifter för roaming utan att konkurrensen på hemmamarknaden och besökta marknader snedvrids.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning ska definitionerna i artikel 2 i direktiv 2002/21/EG gälla.

Dessutom gäller följande definitioner:

1. *leverantör av elektronisk kommunikation till allmänheten*: ett företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.
2. *internetanslutningstjänst*: en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst som erbjuder anslutning till internet, och därigenom möjlighet till anslutning mellan praktiskt taget alla ändpunkter på internet, oberoende av vilken nätteknik och terminalutrustning som används.

Artikel 3

Skydd för öppen internetanslutning

1. Slut användare ska ha rätt att via sin internetanslutningstjänst ha tillgång till och distribuera information och innehåll, använda och tillhandahålla applikationer och tjänster och använda terminalutrustning efter eget val, oavsett var slut användaren eller leverantören befinner sig och oavsett informationens, innehållets, applikationens eller tjänstens lokalisering, ursprung eller destination.

Denna punkt påverkar inte tillämpningen av unionsrätten och med unionsrätten förenlig nationell rätt rörande innehålls, applikationers eller tjänsters laglighet.

2. Överenskommelser mellan leverantörer av internetanslutningstjänster och slut användare om kommersiella och tekniska villkor och de egenskaper för internetanslutningstjänster, såsom pris, datavolymer och datahastighet, och eventuella affärsmetoder som tillämpas av leverantörer av internetanslutningstjänster, får inte begränsa utövandet av slut användares rättigheter som anges i punkt 1.

3. Leverantörer av internetanslutningstjänster ska behandla all trafik likvärdigt, utan diskriminering, begränsningar eller störanden, och oberoende av sändare och mottagare, det innehåll användarna tar del av eller distribuerar, de applikationer eller tjänster som används eller tillhandahålls eller den terminalutrustning som används.

Det första stycket ska inte hindra leverantörer av internetanslutningstjänster från att genomföra rimliga trafikstyrningsåtgärder. För att anses vara rimliga ska sådana åtgärder vara öppna, icke-diskriminerande och proportionella och ska inte grundas på kommersiella överväganden utan på objektiva sett skilda krav på tjänstens tekniska kvalitet för specifika kategorier av trafik. Sådana åtgärder får inte övervaka det specifika innehållet och får inte bibehållas längre än vad som är nödvändigt.

Leverantörer av internetanslutningstjänster får inte tillämpa trafikstyrningsåtgärder som går utöver de som anges i andra stycket och får i synnerhet inte blockera, sakta ned, ändra, begränsa, störa, försämma eller diskriminera specifikt innehåll, specifika applikationer eller tjänster eller specifika kategorier av dessa, utom när det är nödvändigt, och endast så länge det är nödvändigt, för att

- a) följa unionens lagstiftningsakter eller med unionsrätten förenlig nationell lagstiftning som leverantören av internetanslutningstjänster omfattas av, eller åtgärder som är förenliga med unionsrätten som ger verkan åt sådana unionslagstiftningsakter eller nationell lagstiftning, inklusive rättsliga avgöranden eller beslut från myndigheter med relevanta befogenheter,

- b) bevara robustheten och säkerheten i nätet, tjänster som tillhandahålls via det nätet och slutanvändarnas terminalutrustning,
- c) förhindra en nära förestående överbelastning av nätet eller lindra effekterna av exceptionell eller tillfällig överbelastning av nätet, under förutsättning att likvärdiga kategorier av trafik behandlas likvärdigt.

4. Trafikstyrningsåtgärder får endast omfatta behandling av personuppgifter om sådan behandling är nödvändig för att uppnå de mål som anges i punkt 3. Sådan behandling ska ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁽¹⁾. Trafikstyrningsåtgärder ska också vara förenliga med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG⁽²⁾.

5. Leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inklusive leverantörer av internetanslutningstjänster, och innehålls-, applikations- och tjänsteleverantörer, ska vara fria att tillhandahålla tjänster som inte är internetanslutningstjänster och som är optimerade för särskilt innehåll och särskilda applikationer och tjänster, eller en kombination av detta, om optimeringen är nödvändig för att uppfylla kraven för innehåll, applikationer och tjänster för en särskild kvalitetsnivå.

Leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inbegripet leverantörer av internetanslutningstjänster, får tillhandahålla eller underlätta sådana tjänster endast om nätkapaciteten är tillräcklig för att de ska kunna tillhandahållas utöver de internetanslutningstjänster som tillhandahålls. Sådana tjänster ska inte kunna användas eller erbjudas som en ersättning för internetanslutningstjänster och får inte vara till skada för tillgången till eller den allmänna kvaliteten på internetanslutningstjänster för slutanvändare.

Artikel 4

Insynsåtgärder för att säkerställa öppen internetanslutning

1. Leverantörer av internetanslutningstjänster ska se till att avtal som omfattar internetanslutningstjänster innehåller åtminstone följande:
 - a) Information om hur trafikstyrningsåtgärder som tillämpas av den leverantören kan påverka kvaliteten på internetanslutningstjänsten, slutanvändarnas personliga integritet och skyddet av deras personuppgifter.
 - b) En tydlig och begriplig förklaring av hur eventuella begränsningar av datavolymer, hastighet och andra parametrar för tjänstekvalitet i praktiken kan påverka internetanslutningstjänsterna, särskilt användningen av innehåll, applikationer och tjänster.
 - c) En tydlig och begriplig förklaring av hur de tjänster som avses i artikel 3.5 och som slutanvändaren abonnerar på i praktiken kan påverka de internetanslutningstjänster som tillhandahålls den slutanvändaren.
 - d) En tydlig och begriplig förklaring av den lägsta, den normalt tillgängliga, den maximala respektive den marknadsförda nedladdnings- och uppladdningshastigheten för internetanslutningstjänsterna vid fasta nät eller den uppskattade maximala och annonserade nedladdnings- och uppladdningshastigheten för internetanslutningstjänsterna vid mobilnät samt hur betydande avvikelser från den annonserade nedladdnings- respektive uppladdningshastigheten kan påverka utövandet av slutanvändarnas rättigheter som anges i artikel 3.1.
 - e) En tydlig och begriplig förklaring av vilka rättsmedel som finns tillgängliga för konsumenten i enlighet med nationell rätt vid kontinuerliga eller regelbundet återkommande skillnader mellan faktisk prestanda avseende internetanslutningstjänstens hastighet eller andra parametrar för tjänstekvalitet och den prestanda som har angetts i enlighet med leden a–d.

Leverantörer av internetanslutningstjänster ska offentliggöra den information som avses i första stycket.

2. Leverantörer av internetanslutningstjänster ska införa öppna, enkla och effektiva förfaranden för handläggningen av klagomål från slutanvändare avseende rättigheter och skyldigheter enligt artikel 3 och punkt 1 i den här artikeln.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

3. De krav som anges i punkterna 1 och 2 tillkommer utöver de som föreskrivs i direktiv 2002/22/EG och får inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa ytterligare övervaknings-, informations- och öppenhetskrav, inklusive de som rör innehållet i och formen för den information som ska offentliggöras samt hur offentliggörandet ska ske. Dessa krav ska vara förenliga med denna förordning och med relevanta bestämmelser i direktiven 2002/21/EG och 2002/22/EG.

4. Betydande skillnader, kontinuerligt eller regelbundet återkommande, mellan internetanslutningstjänstens faktiska prestanda avseende hastighet eller andra parametrar för tjänstekvalitet och den prestanda som har angetts av leverantören av internetanslutningstjänsten i enlighet med punkt 1 a-d ska, om relevanta omständigheter har fastställts genom en övervakningsmekanism som certifierats av den nationella regleringsmyndigheten, anses utgöra bristande överensstämmelse gällande prestanda med avseende på utlösandet av de korrigeringsåtgärder som finns tillgängliga för konsumenten i enlighet med nationell rätt.

Denna punkt ska endast tillämpas på avtal som ingås eller förnyas från och med den 29 november 2015.

Artikel 5

Tillsyn och verkställighet

1. De nationella regleringsmyndigheterna ska noga övervaka och säkerställa att artiklarna 3 och 4 efterlevs, och ska främja fortsatt tillgång till icke-diskriminerande internetanslutning på kvalitetsnivåer som återspeglar tekniska framsteg. I detta syfte får de nationella regleringsmyndigheterna införa krav för en eller flera leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inklusive leverantörer av internetanslutningstjänster, som rör tekniska egenskaper, krav om lägsta tjänstekvalitet och andra lämpliga och nödvändiga åtgärder.

De nationella regleringsmyndigheterna ska årligen offentliggöra rapporter om sin övervakning och sina slutsatser och översända rapporterna till kommissionen och till Berec.

2. Leverantörer av elektronisk kommunikation till allmänheten, inklusive leverantörer av internetanslutningstjänster, ska på begäran av den nationella regleringsmyndigheten göra information om de skyldigheter som anges i artiklarna 3 och 4 tillgänglig för myndigheten, i synnerhet information om hur de styr sin nätkapacitet och -trafik samt motiveringar för alla trafikstyrningsåtgärder som vidtas. Dessa leverantörer ska tillhandahålla den begärda informationen i enlighet med de frister och den detaljnivå som den nationella regleringsmyndigheten kräver.

3. För att bidra till en enhetlig tillämpning av denna förordning ska Berec senast den 30 augusti 2016, efter samråd med berörda aktörer och i nära samarbete med kommissionen, utfärda riktlinjer för uppfyllandet av de nationella regleringsmyndigheternas skyldigheter enligt denna artikel.

4. Denna artikel ska inte påverka de uppgifter som medlemsstaterna tilldelar de nationella regleringsmyndigheterna eller andra behöriga myndigheter i enlighet med unionsrätten.

Artikel 6

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa sanktioner för överträdelser av artiklarna 3, 4 och 5 och ska vidta alla åtgärder som krävs för att se till att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen senast den 30 april 2016, och alla senare ändringar av dem ska anmälas till kommissionen utan dröjsmål.

Artikel 7

Ändringar av förordning (EU) nr 531/2012

Förordning (EU) nr 531/2012 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.2 ska ändras på följande sätt:

a) Leden i, l och n ska utgå.

b) Följande led ska läggas till:

"r) *nationellt slutkundspris*: en roamingleverantörs nationella slutkundsavgift per enhet för ringda samtal och skickade sms-meddelanden (som både skickas och tas emot genom olika allmänna kommunikationsnät inom samma medlemsstat) och för data som en kund förbrukar; om det inte finns någon fastställd nationell slutkundsavgift per enhet ska det nationella slutkundspriset anses motsvara samma avgiftsmekanism som det som tillämpas på kunden för ringda samtal och skickade sms-meddelanden (som både skickas och tas emot genom olika allmänna kommunikationsnät inom samma medlemsstat) och data som förbrukats i den kundens medlemsstat,

- s) *separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet*: tillhandahållande av reglerade dataroamingtjänster som av en alternativ roamingleverantör tillhandahålls till roamingkunden direkt genom ett värdnät.”
2. Artikel 3.6 ska ersättas med följande:
- ”6. Det referenserbidjande som avses i punkt 5 ska vara tillräckligt detaljerat och innehålla samtliga delar som är nödvändiga för roamingtjänstillträde i grossistledet, som avses i punkt 3, och innehålla en beskrivning av de erbjudanden som är relevanta för direkt roamingtjänstillträde i grossistledet och tillträde till återförsäljning av roamingtjänster i grossistledet och de därmed förenade villkoren. Detta referenserbidjande kan inbegripa villkor för att förhindra permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet för andra ändamål än tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster till roamingleverantörernas kunder vid de tillfällen då de sistnämnda företar periodiska resor inom unionen. Om det är nödvändigt ska nationella regleringsmyndigheter se till att ändringar införs i referenserbidjandena så att de skyldigheter som anges i denna artikel genomförs.”
3. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:
- a) Rubriken ska ersättas med följande:
- ”Separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet”.
- b) I punkt 1 ska första stycket utgå.
- c) Punkterna 4 och 5 ska utgå.
4. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:
- a) Rubriken ska ersättas med följande:
- ”Genomförande av separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet”.
- b) Punkt 1 ska ersättas med följande:
- ”1. Nationella leverantörer ska uppfylla den skyldighet gällande separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet som föreskrivs i artikel 4 så att roamingkunder kan använda separata reglerade dataroamingtjänster. Nationella leverantörer ska tillmötesgå varje rimlig begäran om tillträde till faciliteter och tillhörande stödtjänster för separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet. Tillträde till sådana faciliteter och stödtjänster som är nödvändiga för separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet, inbegripet tjänster för användarautentisering, ska vara kostnadsfritt och inte medföra några direkta avgifter för roamingkunderna.”
- c) Punkt 2 ska ersättas med följande:
- ”2. För att säkerställa att genomförandet av separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet genomförs samtidigt och på ett enhetligt sätt inom unionen ska kommissionen, genom genomförandeakter och efter samråd med Berec, anta detaljerade bestämmelser om en teknisk lösning för genomförandet av separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 6.2.”
- d) Inledningen av punkt 3 ska ersättas med följande:
- ”3. Den tekniska lösningen för att genomföra separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet ska uppfylla följande kriterier:”
5. Följande artiklar ska införas:
- ”Artikel 6a
- Avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet**
- Med förbehåll för artiklarna 6b och 6c får roamingleverantörer med verkan från och med den 15 juni 2017, förutsatt att den lagstiftningsakt som antas till följd av förslaget som avses i artikel 19.2 är tillämplig den dagen, inte debitera roamingkunder i någon medlemsstat några tilläggsavgifter utöver det nationella slutkundspriset för ringda eller mottagna reglerade roamingsamtal, skickade reglerade sms-roamingmeddelanden eller utnyttjade reglerade dataroamingtjänster, inbegripet mms-meddelanden, eller ta ut någon allmän avgift för att terminalutrustningen eller terminaltjänsten ska kunna användas utomlands.

Artikel 6b

Skälig användning

1. Roamingleverantörer får i enlighet med denna artikel och de genomförandeakter som avses i artikel 6d tillämpa en "policy för skälig användning" på konsumtionen av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet som tillhandahålls till tillämpligt nationellt slutkundspris, i syfte att förhindra missbruk eller onormal användning av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet, som t.ex. att roamingkunder använder sådana tjänster i en annan medlemsstat än den nationella leverantörens medlemsstat i andra syften än för periodiska resor.

En policy för skälig användning ska ge roamingleverantörens kunder möjlighet att förbruka volymer av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet till det tillämpliga nationella slutkundspris som överensstämmer med deras respektive avgiftsplaner.

2. Artikel 6e ska vara tillämplig på reglerade roamingtjänster i slutkundsledet som går utöver någon gräns enligt en policy för skälig användning.

Artikel 6c

Hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet

1. Under specifika och exceptionella omständigheter och i syfte att säkerställa den nationella debiteringsmodellens hållbarhet får en roamingleverantör, då denne inte har möjlighet att täcka sina totala faktiska och prognostiserade kostnader för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster enligt artikel 6a och 6b genom sina totala faktiska och prognostiserade intäkter från sådana tjänster, ansöka om tillstånd att tillämpa en tilläggsavgift. Denna tilläggsavgift ska endast tillämpas i den mån det är nödvändigt för att täcka kostnaderna för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet, med beaktande av tillämpliga högsta grossistavgifter.

2. Om en roamingleverantör beslutar att utnyttja punkt 1 i denna artikel ska denna utan dröjsmål lämna in en ansökan till den nationella regleringsmyndigheten och tillhandahålla all nödvändig information i enlighet med de genomförandeakter som avses i artikel 6d. Därefter ska roamingleverantören var tolfte månad uppdatera den informationen och lämna den till den nationella regleringsmyndigheten.

3. När den nationella regleringsmyndigheten mottagit en ansökan enligt punkt 2 ska den bedöma huruvida roamingleverantören har fastställt att denne inte har möjlighet att täcka sina kostnader enligt punkt 1, vilket skulle leda till att den nationella avgiftsmodellens hållbarhet undergrävs. Bedömningen av den nationella avgiftsmodellens hållbarhet ska grunda sig på relevanta objektiva faktorer som är specifika för roamingleverantören, inbegripet objektiva variationer mellan roamingleverantörer i den berörda medlemsstaten och de nationella pris- och intäktsnivåerna. Den nationella regleringsmyndigheten ska tillåta tilläggsavgiften om villkoren i punkt 1 och i den här punkten är uppfyllda.

4. Inom en månad från mottagandet av en ansökan enligt punkt 2, ska den nationella regleringsmyndigheten godkänna tilläggsavgiften om ansökan inte är uppenbart ogrundad eller tillhandahåller otillräckliga uppgifter. Om den nationella regleringsmyndigheten anser att ansökan är uppenbart ogrundad eller att det saknas information ska den inom ytterligare en period på två månader fatta sitt slutgiltiga beslut om huruvida tilläggsavgiften ska tillåtas, ändras eller avslås, efter att ha gett roamingleverantören möjlighet att yttra sig.

Artikel 6d

Tillämpning av en policy för skälig användning och ett hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet

1. För att artiklarna 6b och 6c ska tillämpas enhetligt ska kommissionen, senast den 15 december 2016, efter samråd med Berec anta genomförandeakter som fastställer detaljerade bestämmelser om tillämpningen av policyn för skälig användning och metoden för att bedöma om ett avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet är hållbart, samt den ansökan som roamingleverantörer ska lägga fram för denna bedömning. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 6.2.

2. Vad gäller artikel 6b ska kommissionen vid antagandet av genomförandeakter som fastställer detaljerade bestämmelser om tillämpningen av policyn för skälig användning beakta följande:

- a) Utvecklingen av prissättnings- och konsumtionsmönster i medlemsstaterna.
- b) Graden av överensstämmelse mellan de nationella prisnivåerna i unionen.

- c) Resemönster i unionen.
- d) Märkbara risker för snedvridning av konkurrensen och investeringsincitament på nationella och besökta marknader.
3. Vad gäller artikel 6c ska kommissionen vid antagandet av genomförandeakter som fastställer detaljerade bestämmelser om metoden för att bedöma om det är hållbart för en roamingleverantör att avskaffa tilläggsavgifterna för roaming i slutkundsledet grunda dem på följande:
- a) Fastställandet av de totala faktiska och prognostiserade kostnaderna för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet genom hänvisning till de faktiska roamingavgifterna i grossistledet för obalanserad trafik och en rimlig andel av de nödvändiga samkostnaderna och gemensamma kostnaderna för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet.
- b) Fastställandet av de totala faktiska och prognostiserade intäkterna från tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet.
- c) Konsumtionen av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet och roamingleverantörens kunders inhemska konsumtion.
- d) Konkurrens-, pris- och intäktsnivå på den nationella marknaden och märkbara risker för att roaming till nationella slutkundspriser i mätbar omfattning skulle påverka utvecklingen av dessa priser.
4. Kommissionen ska regelbundet se över de genomförandeakter som antagits enligt punkt 1 mot bakgrund av marknadsutvecklingen.
5. Den nationella regleringsmyndigheten ska noga övervaka och utöva tillsyn över tillämpningen av policyn för skälig användning och åtgärder för ett hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet, med största hänsyn till relevanta objektiva faktorer som är specifika för den berörda medlemsstaten samt relevanta objektiva variationer mellan olika roamingleverantörer. Utan att det påverkar tillämpningen av förfarandet i artikel 6c.3 ska den nationella regleringsmyndigheten med erforderlig skyndsamhet se till att kraven i artiklarna 6b och 6c och de genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 1 i den här artikeln efterlevs. Den nationella regleringsmyndigheten får när som helst kräva att roamingleverantören ändrar eller upphör med tilläggsavgiften om denna inte är förenlig med artiklarna 6b eller 6c. Den nationella regleringsmyndigheten ska årligen informera kommissionen om tillämpningen av artiklarna 6b och 6c och den här artikeln.

Artikel 6c

Tillhandahållande av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket ska en roamingleverantör, om denne tar ut en tilläggsavgift för konsumtion av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet utöver någon gräns enligt en fastställd policy för skälig användning, uppfylla följande krav (exklusive mervärdesskatt):

- a) Ingen tilläggsavgift som tas ut för reglerade ringda roamingsamtal, reglerade skickade sms-roamingmeddelanden eller reglerade dataroamingtjänster får överskrida de högsta grossistavgifter som föreskrivs i artiklarna 7.2, 9.1 respektive 12.1.
- b) Summan av det nationella slutkundspriset och eventuell tilläggsavgift som tas ut för reglerade ringda roamingamtal, reglerade skickade sms-roamingmeddelanden eller reglerade dataroamingtjänster får inte överstiga 0,19 EUR per minut, 0,06 EUR per sms-meddelande respektive 0,20 EUR per använd megabyte.
- c) Ingen tilläggsavgift som tas ut för reglerade mottagna roamingsamtal får överskrida det i enlighet med punkt 2 fastställda vägda genomsnittet av högsta mobiltermineringstaxor i unionen.

Roamingleverantörer får inte ta ut någon tilläggsavgift för reglerade mottagna sms-roamingmeddelanden eller för mottagna roaming-röstmeddelanden. Detta ska inte påverka andra tillämpliga avgifter, till exempel avgifter för att lyssna av sådana meddelanden.

Roamingleverantörer ska debitera ringda och mottagna roamingsamtal per sekund. Roamingleverantörer får tillämpa en inledande minimidebiteringsperiod på högst 30 sekunder för ringda samtal. Roamingleverantörer ska debitera sina kunder per kilobyte för tillhandahållande av reglerade dataroamingtjänster, utom för mms som får debiteras per enhet. I ett sådant fall får den avgift i slutkundsledet som en roamingleverantör får ta ut från sin roamingkund för överföring eller mottagande av ett mms-roamingmeddelande inte överskrida den högsta avgift i slutkundsledet för reglerade dataroamingtjänster som anges i första stycket.

Under den period som avses i artikel 6f.1 ska denna punkt inte utgöra något hinder för erbjudanden som innebär att roamingkunden, mot en dagsavgift eller annan fast periodisk avgift, tillhandahålls en viss volym av konsumtion av reglerade roamingtjänster, förutsatt att konsumtionen av hela volymen leder till ett enhetspris för reglerade ringda roamingsamtal, mottagna roamingsamtal, skickade sms-roamingmeddelanden och dataroamingtjänster som inte överstiger respektive nationellt slutkundspris och den högsta tilläggsavgift som anges i första stycket i denna punkt.

2. Kommissionen ska senast den 31 december 2015, efter samråd med Berec och med förbehåll för andra stycket i denna punkt, anta genomförandeakter som fastställer det vägda genomsnittet av de högsta mobiltermineringstaxor som avses i punkt 1 första stycket c. Kommissionen ska årligen se över dessa genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 6.2.

Det vägda genomsnittet av högsta mobiltermineringstaxor ska grundas på följande kriterier:

a) Den högsta nivå för mobiltermineringstaxor som införts av de nationella regleringsmyndigheterna på marknaden för terminering av röstamtal på grossistnivå i enskilda mobilnät i enlighet med artiklarna 7 och 16 i ramdirektivet och artikel 13 i tillträdesdirektivet.

b) Det totala antalet abonnenter i medlemsstaterna.

3. Roamingleverantörer får erbjuda och roamingkunder får aktivt välja en annan roamingtaxa än som fastställts i enlighet med artiklarna 6a, 6b och 6c samt punkt 1 i den här artikeln, som ger roamingkunderna rätt till en annan taxa för reglerade roamingtjänster än vad de skulle ha tilldelats om inget sådant val hade gjorts. Roamingleverantören ska påminna dessa roamingkunder om vilka roamingfördelar som de i ett sådant fall skulle gå miste om.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket, ska roamingleverantörer automatiskt tillämpa en taxa som fastställts i enlighet med artiklarna 6a och 6b samt punkt 1 i den här artikeln på alla befintliga och nya roamingkunder.

En roamingkund får när som helst begära byte till eller från en taxa som fastställts i enlighet med artiklarna 6a, 6b och 6c samt punkt 1 i denna artikel. När roamingkunder aktivt väljer att byta från eller tillbaka till en taxa som fastställts i enlighet med artiklarna 6a, 6b och 6c samt punkt 1 i den här artikeln, ska bytet ske inom en arbetsdag från mottagandet av begäran och vara kostnadsfritt, och får inte vara förenat med villkor eller restriktioner rörande andra delar av abonnemangen än roaming. Roamingleverantörer får fördröja ett byte tills den tidigare roamingtaxan har gällt under en specificerad minimiperiod på högst två månader.

4. Roamingleverantörer ska säkerställa att ett avtal som omfattar någon typ av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet specificerar huvuddragen för den tillhandahållna reglerade roamingtjänsten i slutkundsledet, däribland särskilt följande:

a) Den eller de specifika avgiftsplanerna och, för varje avgiftsplan, vilka typer av tjänster som erbjuds, inklusive kommunikationsvolymen.

b) Eventuella restriktioner som gäller för konsumtion av tillhandahållna reglerade roamingtjänster i slutkundsledet till gällande nationellt slutkundspris, särskilt kvantifierad information om hur eventuell policy för normal användning tillämpas med hänvisning till huvudparametrarna vad gäller pris, volym eller annat för den berörda tillhandahållna reglerade roamingtjänsten i slutkundsledet.

Roamingleverantörer ska offentliggöra den information som avses i första stycket.

Artikel 6f

Övergångsroamingavgifter i slutkundsledet

1. Från och med den 30 april 2016 och till och med den 14 juni 2017 får roamingleverantörer ta ut en tilläggsavgift utöver det nationella slutkundspriset för tillhandahållande av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet.

2. Under den period som avses i punkt 1 i denna artikel ska artikel 6e gälla i tillämpliga delar."

6. Artiklarna 8, 10 och 13 ska utgå.

7. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska andra stycket ersättas med följande:

"Denna grundläggande personliga prisinformation ska ges i den valuta som används vid fakturering av den nationella leverantören och ska inbegripa information om:

- a) den policy för skäligen användning som roamingkunden omfattas av inom unionen samt de tilläggsavgifter som gäller utöver begränsningarna enligt den policyn för skäligen användning, och
- b) den tilläggsavgift som tas ut i enlighet med artikel 6c."

b) I punkt 1 ska sjätte stycket ersättas med följande:

"Första, andra, fjärde och femte styckena, med undantag av hänvisningen till policyn för skäligen användning och den tilläggsavgift som tillämpas i enlighet med artikel 6c, ska också tillämpas på roamingtjänster och sms-roamingtjänster som utnyttjas av roamingkunder som reser utanför unionen och som tillhandahålls av en roamingleverantör."

c) Följande punkt ska införas:

"2a. Roamingleverantören ska skicka ett meddelande till roamingkunden när gällande volym för skäligen användning av reglerade röst- eller sms-roamingtjänster har förbrukats till fullo eller eventuell användningsgräns som tillämpas i enlighet med artikel 6c nås. Meddelandet ska ange den tilläggsavgift som kommer att tillämpas för roamingkundens eventuella ytterligare förbrukning av reglerade samtals- eller sms-roamingtjänster. Alla kunder ska ha rätt att kräva att roamingleverantören slutar att skicka sådana meddelanden och ska ha rätt att när som helst och kostnadsfritt begära att roamingleverantören tillhandahåller tjänsten igen."

d) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Roamingleverantörerna ska tillhandahålla alla kunder fullständiga upplysningar om gällande roamingavgifter när abonnemanget tecknas. De ska dessutom utan oskäligt dröjsmål tillhandahålla sina roamingkunder uppdaterade uppgifter om gällande roamingavgifter varje gång dessa avgifter ändras.

Roamingleverantörerna ska därefter med rimliga intervaller skicka påminnelser till samtliga kunder som valt en annan taxa."

8. Artikel 15 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Roamingkunden ska genom ett automatiskt meddelande från roamingleverantören upplysas om att denne använder reglerade dataroamingtjänster och få grundläggande personlig taxainformation om avgifterna (i den valuta som används vid fakturering av den nationella leverantören), och som tillämpas i den berörda medlemsstaten vid leverans av reglerade dataroamingtjänster till den kunden, utom i de fall kunden har meddelat roamingleverantören att han eller hon avsäger sig denna information.

Den grundläggande personliga taxainformationen ska innehålla uppgifter om

- a) den policy för skäligen användning som roamingkunden omfattas av i unionen och de tilläggsavgifter som tillämpas när nivåerna enligt den policyn för skäligen användning överskrids, och
- b) eventuella tilläggsavgifter som tillämpas i enlighet med artikel 6c.

Informationen ska sändas till roamingkundens mobila terminal, till exempel via ett sms-meddelande, e-post eller ett pop-up-fönster på den mobila terminalen, varje gång roamingkunden reser in i en annan medlemsstat än den där kundens nationella leverantör finns och för första gången utnyttjar en dataroamingtjänst i den medlemsstaten. Informationen ska lämnas kostnadsfritt vid den tidpunkt då roamingkunden börjar använda en reglerad dataroamingtjänst och på ett sådant sätt att den är lätt att ta emot och förstå.

En kund som har meddelat sin roamingleverantör att han eller hon avsäger sig automatisk taxainformation ska ha rätt att när som helst och kostnadsfritt begära att roamingleverantören tillhandahåller denna tjänst igen."

b) Följande punkt ska införas:

"2a. Roamingleverantören ska skicka ett meddelande när gällande volym för skälig användning av reglerad roamingtjänst har förbrukats till fullo eller eventuell användningsgräns som tillämpas i enlighet med artikel 6c nåtts. Meddelandet ska ange den tilläggsavgift som kommer att tillämpas för roamingkundens eventuella ytterligare förbrukning av reglerade dataroamingtjänster. Alla kunder ska ha rätt att kräva att roamingleverantören slutar att skicka sådana meddelanden och ska ha rätt att när som helst och kostnadsfritt kräva att roamingleverantören tillhandahåller tjänsten igen."

c) I punkt 3 ska första stycket ersättas med följande:

"3. Varje roamingleverantör ska ge alla sina roamingkunder möjlighet att aktivt och kostnadsfritt välja en tjänst som med erforderlig skyndsamhet tillhandahåller information om den sammanlagda konsumtionen, uttryckt i volym eller i den valuta som roamingkunden faktureras i för sina kostnader för reglerade dataroamingtjänster, och som garanterar att de sammanlagda utgifterna för reglerade dataroamingtjänster under en given användningsperiod, med undantag för mms som faktureras per enhet, inte utan kundens uttryckliga medgivande överskrider ett visst kostnadstak."

d) I punkt 6 ska första stycket ersättas med följande:

"6. Denna artikel ska – med undantag för punkt 5 och punkt 2 andra stycket och punkt 2a, och med förbehåll för vad som anges i andra och tredje stycket i denna punkt – också tillämpas på dataroamingtjänster som utnyttjas av roamingkunder vid resa utanför unionen och som tillhandahålls av en roamingleverantör."

9. Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande stycke läggas till:

"De nationella regleringsmyndigheterna ska strikt bevaka och övervaka roamingleverantörer som utnyttjar artiklarna 6b, 6c och 6e.3."

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. De nationella regleringsmyndigheterna ska offentliggöra aktuell information om tillämpningen av denna förordning, särskilt artiklarna 6a, 6b, 6c, 6e, 7, 9 och 12 på ett sätt som gör informationen lättillgänglig för berörda parter."

10. Artikel 19 ska ersättas med följande:

"Artikel 19

Översyn

1. Senast den 29 november 2015 ska kommissionen inleda en översyn av grossistledet på roamingmarknaden i syfte att bedöma vilka åtgärder som krävs för att roamingtilläggsavgifter i slutkundsledet ska kunna avskaffas senast den 15 juni 2017. Kommissionen ska bland annat se över graden av konkurrens på de nationella grossistmarknaderna, och ska i synnerhet bedöma nivån på de grossistkostnader som uppkommer och de grossistavgifter som tillämpas, samt konkurrenssituationen för operatörer med begränsad geografisk räckvidd, inklusive effekterna av affärsavtal på konkurrensen samt operatörers förmåga att dra fördel av stordriftsfördelar. Kommissionen ska också bedöma konkurrensutvecklingen i slutkundsledet på roamingmarknaderna och eventuella märkbara risker för snedvridning av konkurrensen och investeringsincitament på nationella och besökta marknader. I sin bedömning av vilka åtgärder som krävs för att roamingtilläggsavgifter i slutkundsledet ska kunna avskaffas ska kommissionen ta hänsyn till behovet av att säkerställa att värdnätoperatören kan täcka alla kostnader för att tillhandahålla reglerade roamingtjänster i grossistledet, inbegripet samkostnader och gemensamma kostnader. Kommissionen ska också ta hänsyn till behovet av att förhindra permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av grossistroamingtillträde för andra ändamål än att tillhandahålla reglerade roamingtjänster åt roamingleverantörernas kunder då de sistnämnda företar periodiska resor inom unionen.

2. Senast den 15 juni 2016 ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om resultatet av den översyn som avses i punkt 1.

Rapporten ska åtföljas av ett lämpligt lagstiftningsförslag – föregått av ett offentligt samråd – om ändring av grossistavgifterna för reglerade roamingtjänster i denna förordning eller med en annan lösning på de problem som identifierats på grossistnivå i syfte att avskaffa roamingtilläggsavgifter i slutkundsledet senast den 15 juni 2017.

3. Kommissionen ska dessutom vartannat år efter att ha överlämnat den rapport som avses i punkt 2 lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet. Varje rapport ska bland annat innehålla en bedömning av

- a) tillgången till och kvaliteten på tjänster, inbegripet sådana som utgör ett alternativ till reglerade samtals-, sms- och dataroamingtjänster, särskilt mot bakgrund av den tekniska utvecklingen,
- b) graden av konkurrens i såväl slutkunds- som grossistledet på roamingmarknaden, särskilt små, oberoende eller nystartade operatörens konkurrenssituation, inbegripet affärsavtals inverkan på konkurrensen samt graden av samtrafik mellan operatörer,
- c) i vilken utsträckning genomförandet av de strukturella åtgärderna enligt artiklarna 3 och 4 har lett till att det utvecklats konkurrens på den inre marknaden för reglerade roamingtjänster.

4. För att kunna bedöma konkurrensutvecklingen på de unionsomfattande roamingmarknaderna ska Berc regelbundet samla in uppgifter från de nationella regleringsmyndigheterna om utvecklingen avseende slutkunds- och grossistavgifter för reglerade samtals-, sms- och dataroamingtjänster. Dessa uppgifter ska anmälas till kommissionen minst två gånger om året. Kommissionen ska offentliggöra uppgifterna.

På basis av insamlade uppgifter ska Berc dessutom rapportera regelbundet om utvecklingen av prissättnings- och konsumtionsmönster i medlemsstaterna för såväl inhemska tjänster som roamingtjänster samt utvecklingen av faktiska roamingavgifter i grossistledet för obalanserad trafik mellan roamingleverantörer.

Berc ska också årligen samla in uppgifter från de nationella regleringsmyndigheterna om öppenhet och jämförbarhet vad beträffar de olika taxor som operatörerna erbjuder sina kunder. Kommissionen ska offentliggöra dessa uppgifter och resultat.”

Artikel 8

Ändringar av direktiv 2002/22/EG

Artikel 1.3 i direktiv 2002/22/EG ska ersättas med följande:

”3. Nationella åtgärder rörande slutanvändares tillgång till eller användning av tjänster och applikationer via elektroniska kommunikationsnät ska vara förenliga med fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter, även i fråga om personlig integritet och rättssäkerhet, så som dessa definieras i artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.”

Artikel 9

Översyn

Senast den 30 april 2019 och därefter vart fjärde år ska kommissionen se över artiklarna 3, 4, 5 och 6 och lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet som åtföljs, om så är nödvändigt, av lämpliga förslag i syfte att ändra denna förordning.

Artikel 10

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

2. Den ska tillämpas från och med den 30 april 2016, med undantag av följande:

- a) Om den lagstiftningsakt som ska antas som ett resultat av det förslag som avses i artikel 19.2 i förordning (EU) nr 531/2012 är tillämplig den 15 juni 2017, ska artikel 7.5 i den här förordningen, vad gäller artiklarna 6a-6d i förordning (EU) nr 531/2012, och artikel 7.7 a-c och 7.8 a, b och d i den här förordningen, tillämpas från och med den dagen.

Om den lagstiftningsakten inte är tillämplig den 15 juni 2017, ska artikel 7.5 i denna förordning, vad gäller artikel 6f i förordning (EU) nr 531/2012, fortsätta att tillämpas tills den lagstiftningsakten blir tillämplig.

Om den lagstiftningsakten blir tillämplig efter den 15 juni 2017, ska artikel 7.5 i den här förordningen, vad gäller artiklarna 6a-6d i förordning (EU) nr 531/2012, och artikel 7.7 a-c och 7.8 a, b och d i den här förordningen tillämpas från och med den dag då den lagstiftningsakten börjar tillämpas.

- b) Den tilldelning av genomförandebefogenheter till kommissionen som föreskrivs i artikel 7.4 c i denna förordning, och i artikel 7.5 i denna förordning, vad gäller artiklarna 6d och 6e 2 i förordning (EU) nr 531/2012, ska tillämpas från och med den 29 november 2015.
 - c) Artikel 5.3 ska tillämpas från och med den 29 november 2015.
 - d) Artikel 7.10 i denna förordning ska tillämpas från och med den 29 november 2015.
3. Medlemsstaterna får fram till och med den 31 december 2016 behålla nationella åtgärder, inbegripet självreglerande system, som införts före den 29 november 2015 och som inte överensstämmer med artikel 3.2 eller 3.3. Berörda medlemsstater ska anmäla dessa åtgärder till kommissionen senast den 30 april 2016.
4. Bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1203/2012 ⁽¹⁾ rörande den tekniska åtgärden för genomförande av tillgång till lokala dataroamingtjänster genom ett värdsnät ska fortsätta att tillämpas i fråga om separat försäljning av reglerade dataroamingtjänster i slutkundsledet fram till antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 7.4 c i den här förordningen.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 25 november 2015.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

N. SCHMIT

Ordförande

⁽¹⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1203/2012 av den 14 december 2012 om separat försäljning av reglerade roamingtjänster i slutkundsledet inom unionen (EUT L 347, 15.12.2012, s. 1).

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

dels att 7 kap. 3 a § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 7 kap. 3 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

3 a §¹

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen och i genomförandeakter enligt *artikel 5.2 i samma förordning* ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen och i genomförandeakter enligt samma förordning ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

3 b §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr XX/2015 av den XX 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Denna lag träder i kraft den 30 april 2016.

¹ Senaste lydelse 2014:211.

Förteckning över remissinstanserna

Justitiekanslern, Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Domstolsverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Post- och telestyrelsen, It- och telekomföretagen, Tele2 Sverige Aktiebolag, Telenor Sverige AB, TeliaSonera Sverige Aktiebolag, Hi3G Access AB, IIS Internetstiftelsen i Sverige.

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

dels att 7 kap. 3 a och 10 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 7 kap. 3 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

3 a §¹

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen och i genomförandeakter enligt *artikel 5.2* i samma förordning ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120*, och i genomförandeakter enligt samma förordning ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

3 b §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som följer av artiklarna 3–5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i den ursprungliga lydelse

¹ Senaste lydelse 2014:211.

10 §²

Uppkommer det en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster, eller mellan en sådan aktör och ett företag som drar nytta av en skyldighet i fråga om samtrafik eller andra former av tillträde, får en part hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten, om

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012* eller av rättsakter som avses i 1 § andra stycket eller 3 a §, eller

2. tvisten i övrigt rör villkor för samtrafik eller andra former av tillträde.

Myndigheten ska så snart som möjligt besluta i de frågor som tvisten gäller. Beslutet ska meddelas senast fyra månader från det att begäran kom in till myndigheten, om längre tid inte är nödvändig med hänsyn till tvistens omfattning eller andra särskilda omständigheter.

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av rättsakter som avses i 1 § andra stycket eller 3 a §, eller

Denna lag träder i kraft den 30 april 2016.

² Senaste lydelse 2014:211.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-01-22

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Tillsynsbestämmelser till följd av TSM-förordningen

Enligt en lagrådsremiss den 14 januari 2016 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Helene Ramqvist Engellau.

Förslaget föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

7 kap. 3 a och 3 b §§

I var och en av paragraferna föreskrivs att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i en viss EU-förordning ska följas. Förordningarnas beteckningar, särskilt den som anges i 3 b §, är otympliga och gör paragraferna svår-lästa. Ett sätt att öka läsbarheten är att föra samman bestämmelserna i en paragraf med en punktuppställning. Paragrafen skulle kunna ges följande lydelse.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för fullgörande av de skyldigheter som anges i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120, och i genomförandeakter enligt samma förordning, och

2. artiklarna 3–5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, i den ursprungliga lydelsen.

Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Om Lagrådets förslag godtas, behöver hänvisningen i 10 § till 3 a § preciseras till att avse 3 a § första stycket 1.

Under föredragningen har det kommit fram att övergångsbestämmelser kan behövas, t.ex. för att tillsynsmyndigheten efter ikraftträdandet ska kunna avgöra tvister enligt 10 § som har sin grund i förhållanden före ikraftträdandet. Lagrådet förutsätter att frågan övervägs under den fortsatta beredningen.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 februari 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Romson, Wallström, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Persson, Bucht, Hellmark Knutsson, Regnér, Andersson, Ygeman, Bolund, Kaplan, Damberg, Bah Kuhnke, Strandhäll, Fridolin, Wikström, Hadzialic

Föredragande: statsrådet Kaplan

Regeringen beslutar proposition 2015/16:92 Tillsynsbestämmelser till följd av TSM-förordningen

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
---------------------------	---	--

Lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

32015R2120